

Mia Laiho kok

Kirjallinen kysymys sähköpotkulautojen turvallisuudesta

Eduskunnan puhemiehelle

Tänä kesänä Suomeen on rantautunut uusi ilmiö: sähköpotkulaudat. Vaikka kevyitä sähköajoneuvoja koskeva lainsäädäntö muuttui jo vuonna 2016, ovat yhteiskäyttöiset, vuokrattavat sähköpotkulaudat tulleet katukuvaan vasta nyt. Aikaisemmin laki ei tunnistanut ollenkaan näitä kevyitä sähköajoneuvoja, jolloin niiden käyttökään ei ollut mahdollista. Lainmuutoksen myötä niille asetettiin rajaksi maksimissaan nopeus 25 km/h ja teho 1 kW.

Kevyet sähköajoneuvot ovat liikenteessä rinnastettavissa polkupyörään. Kuitenkin ne ovat osoittautuneet paljon vaarallisemmiksi, niiden käyttö ja säännöt ovat sekavat ja kansalaisten ohjeistus niiden käytön suhteen vaikuttaa myös puutteelliselta. Suurimman vaaran niiden käyttäjät aiheuttavat sivullisille kevyen liikenteen väylien käyttäjille, kuten näkövammaisille sekä lapsille ja vanhuksille. Jalkakäytävillä jätetyt potkulaudat aiheuttavat turvallisuusriskejä siellä liikkuville. Ajossa ne aiheuttavat vaaratilanteita korkean nopeutensa ja vähäisen äänen vuoksi, jolloin niiden lähestymistä on vaikea havaita. Sähköpotkulautojen käyttäjät ovat myös itse alttiina onnettomuuksille. Heti sähköpotkulautojen ilmestyttyä katukuvaan on saanut lukea niiden käytön aiheuttamista onnettomuuksista. Vammaisjärjestöt ovat myös tuoneet esille huolensa niiden aiheuttamista vaaroista. Sähköpotkulautojen vaarallisuus on näkynyt myös suoraan lisääntyneinä käynteinä päivystyksissä, mikä aiheuttaa lisärasitetta päivystyksiin, lisää kustannuksia ja aiheuttaa työstä poissaoloja. Ranskassa sähköpotkulautailija on jopa menettänyt henkensä.

Sähköpotkulautojen käyttö ei vaadi minkään tasoista lupaa tai edes kypärän käyttöä, vaikka liikenteessä se kiihtyy maksiminopeuteensa paljon polkupyörää nopeammin. Sähköpotkulaudat ovat myös paljon huterampia, mikä altistaa onnettomuuksille enemmän. Lisäksi monet parkkeeraavat potkulautansa käytön jälkeen jopa keskelle katua, mikä aiheuttaa merkittävän turvallisuusriskin esimerkiksi näkövammaisille. Siksi näkisin, että sähköpotkulautojen käyttö ja parkkeeraus jalkakäytävillä pitäisi kieltää.

Kuten polkupyörillä, ei sähköpotkulaudoillakaan lain mukaan saa ajaa alkoholin vaikutuksen alaisena. Kuitenkaan laki ei tunne mitään promillerajaa, jolloin poliisille jää ainoaksi keinoksi huomautuksen antaminen. Kevyille sähköajoneuvoille tulee asettaa lakiin promilleraja, jotta tan-kojuopumuksista voidaan rangaista ja niitä saadaan vähennettyä.

Sähköpotkulaudat eivät ole myöskään kovinkaan ekologisista. Sähköpotkulaudat voivat korvata korkeintaan kävelyä, pyöräilyä ja joiltain osin julkisen liikenteen käyttöä. Monissa isoissa kaupungeissa on kuitenkin jo käytössä kaupunkipyörät, joita voidaan käyttää siirtymisiin esim. kaupungin sisällä. On muutenkin kansanterveydellisesti järkevämpää pyöräillä tai kävellä. Sähkö-

Kirjallinen kysymys KK 51/2019 vp

potkulaudat kestävät vuokratyössä joskus vain kuukauden, jolloin ne on korjattava uudella rungolla tai akulla. Vuokratyöiset sähköpotkulaudat ladataan öisin, jolloin palveluntarjoajayritys siirtelee niitä päästöjä aiheuttavalla autolla paikasta toiseen. Voikin kysyä myös, mikä on niiden hiilijalanjälki, kun ne kuluttavat sähköä ja niitä käydään yksitellen keräämässä autolla pitkin kaupunkia.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Aikooko hallitus varmistaa sähköpotkulautojen turvallisen käytön liikenteessä niin, että sekä sähköpotkulaudan käyttäjä että muut liikenteen käyttäjät voivat turvallisesti ja pelkäämättä liikkua liikenteessä,

miten hallitus varmistaa, että poliisilla on riittävät ohjeet ja määräykset siitä, miten lainvastaisesta toiminnasta sakotetaan ja

onko hallitus lisäämässä lakiin promillerajaa, jotta myös sähkökäyttöisten potkulautojen osalta tankoituopumuksista voidaan rangaista?

Helsingissä 12.7.2019

Mia Laiho kok